

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/41/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4318200322
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4318200322.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci navrhovateľky: E. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. č. XX, t. č. bytom E. č. XX, zastúpená JUDr. Beáta Hilvertová, advokátka so sídlom Sládkovičova 1, Levice, proti manželovi: N. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. Y., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode, bytom u navrhovateľky, zastúpenému Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, ako kolíznym opatrovníkom, o odvolaní manžela proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 9. mája 2018, č. k. 6P/19/2018-69, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach výrokov II. a IV. p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 09.05.2018, č. k. 6P/19/2018-69 pri právnom posúdení podľa § 18, § 23 ods. 1, 2, § 24 ods. 1 až 5, § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine manželstvo E. W., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX a N. W., nar. XX.XX.XXXX uzavreté dňa XX.XX.XXXX v E., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu X. M., vo zväzku R., ročník XXXX, na strane XX, pod por. č. X., rozviedol.

2. Mal. Y. W., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky.

3. Obidvaja rodičia sú oprávnení mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

4. Otcovi určil povinnosť prispievať na výživu mal. Y. sumou 100 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvode manželstva.

5. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a to v súlade s ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej iba „CMP“).

6. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, tak prvoinštančný súd manželstvo účastníkov konania rozviedol, pretože manželia nemajú vôľu tvoriť jeden celok, tráviť spoločne čas a zároveň aj spoločne vychovávať vlastné deti. Intímne nežijú spolu dlhodobo. Manželia navzájom nemajú záujem o obnovenie spoluzitia, neexistuje medzi nimi takmer žiadna komunikácia, vzťahy medzi nimi sú navzájom vážne narušené a trvalo rozvrátené. Súd podanému návrhu v tomto smere vyhovel a manželstvo účastníkov rozviedol.

7. Pokiaľ ide o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. Y. na čas po rozvode, tak obidvaja rodičia navrhli zverenie tohto dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, pričom obidvaja rodičia naďalej

zostávajú zákonnými zástupcami tohto mal. dieťaťa. Na stretávaní sa otca so synom sa rodičia vedia bez problémov vzájomne dohodnúť a preto v tomto smere nie je potrebné rozhodnutie súdu.

8. Obidvaja rodičia sú v súčasnosti zamestnaní s približne rovnakou výškou netto príjmu cca 500 eur. Ani jeden z rodičov zatiaľ inú vyživovaciu povinnosť nemá. Po uhradení nákladov na bývanie, bežných nákladov na stravu, hygienu a aj ošatenie, ktoré vznikajú tak matke, ako aj mal. Y., súd bol toho názoru, že výživné vo výške 100 eur mesačne otcovi je absolútne primerané jednak veku dieťaťa, ako aj uspokojeniu odôvodnených potrieb dieťaťa navštevujúceho druhý stupeň základnej školy. Súd nezohľadnil otcove výdavky so splácaním úveru, pretože výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Iba samotné výdavky na ZUŠ a doučovanie predstavujú takmer výšku súdom určeného výživného. Sumu 50 eur, ktorou údajne otec prispieva synovi na účet, je možné považovať za akési sporenie, avšak nie za výživné, ku ktorému matka absolútne prístup nemá. Výživné od otca je zároveň aj určitým finančným ekvivalentom k osobnej starostlivosti, ktorú dieťaťu poskytuje matka, trávi so synom čas, poskytuje mu bývanie a zabezpečuje jeho ďalšie potreby.

9. Proti tomuto rozsudku v častiach jeho výrokov IV. a II. ako aj v súvisiacej časti výroku o náhrade trov konania podal včas odvolanie manžel žiadajúc odvolací súd, aby podľa § 389 CSP s odkazom na § 2 ods. 1 CMP zrušil napadnuté uznesenie v časti II. a IV a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutkový stav veci a následne nesprávne (jednostranne) vo veci rozhodol.

V časti rozvodu manželstva považuje rozhodnutie prvostupňového súdu za správne. Od začiatku boli však spolu s manželkou dohodnutí tak, že sa obidvaja pričinia o to, aby ich rozvodom bol čo najmenej dotknutý ich syn Y., ktorý je citovo naviazaný na obidvoch rodičov. Z prejavu mal. Y. vyplýva, že chce tráviť rovnako dlhý čas s obidvoma rodičmi v rámci striedavej starostlivosti. Na forme úpravy zverenia mal. dieťaťa do striedavej starostlivosti sa dohodli spolu s manželkou, ktorá skutočnosť jasne vyplýva aj zo samotného návrhu na rozvod manželstva.

10. Z nevysvetliteľného dôvodu manželka podala na OS Levice doplnenie návrhu na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k mal. Y., zo dňa 11.04.2018, v ktorom bez akéhokoľvek prejednávania veci s otcom navrhla zverenie tohto dieťaťa do jej osobnej starostlivosti. Takýto spôsob za dováženia dôkazu namieta, pretože bol uskutočnený bez jeho vedomia a možnosti objektívneho posúdenia. Takisto je aj maďarskej národnosti a napriek tomu, že ovláda slovenský jazyk, jeho vyjadrovanie sa v slovenskom jazyku je nepresné a často aj nejasné. Doplnenie návrhu zo dňa 11.04.2018 mu bolo doručené priamo na pojednávaní, avšak až neskôr si uvedomil, čo z tohto doplnenia vyplýva. Následne došlo k vydaniu rozhodnutia, ktoré je v rozpore s jeho názorom a predovšetkým v rozpore so záujmom mal. Y.. S matkou mal. dieťaťa bývajú v jednej obci, čo značne uľahčuje formu striedavej starostlivosti o dieťa.

11. Čo do rozhodnutia o výživnom, tak s týmto pokiaľ ide o určenie povinnosti platiť výživné nesúhlasí z dôvodu otcom navrhovanej striedavej starostlivosti. V rozsudku súd vyhodnotil, že s manželkou (matkou) majú porovnateľné príjmy, pričom v prípade otca ide cca o 520 eur mesačne. Súd sa však s jeho výdavkami nezaoberal komplexne, pričom zobral do úvahy iba mesačné výdavky na domácnosť a to za plyn 112 eur, za elektrinu 60 eur, za vodu 9 eur, za televíziu 19 eur a za úver 95 eur. Nebola zohľadnená ročná zákonná poisťka na auto v sume 80 eur, ročná poisťka na dom v sume 150 eur, mesačný poplatok za mobil 30 eur, 25 eur mesačné úrazové poistenie, 13 eur mesačne internet. S pripočítaním výživného v sume 100 eur mesačne, by jeho celkové náklady predstavovali 482,16 eura, čo znamená, že na stravu, ošatenie a cestovné by mu mesačne zostalo 37,84 eura. V rámci otázky výživného žiada odvolací súd o také rozhodnutie, že výživné neurčí, čo je obvyklé v rámci formy úpravy o striedavej osobnej starostlivosti rodičov o dieťa. V súvislosti s rozhodovaním ÚS ČR o otázke striedavej starostlivosti dal otec do pozornosti odvolacieho súdu dve rozhodnutia tohto súdu ÚS 1206/09 a ÚS 2661/10.

12. S poukazom na uvedené odvolacie dôvody, ako aj právnu argumentáciu považuje otec skutkové zistenia prvostupňového súdu za nesprávne a neúplné. Vzhľadom k tomu navrhuje, aby jeho odvolaniu bolo vyhovené.

13. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že navrhuje súdu druhej inštancie, aby v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie, ako vecne správny potvrdil. Je pravdou, že otec je maďarskej národnosti, ale vie perfektne po slovensky. Doplnenie návrhu na rozvod zo strany

matky, súd prvej inštancie otcovi riadne vysvetlil, pričom otec s návrhom matky súhlasil v plnom rozsahu, t. j. súhlasil so zverením mal. Y. do osobnej starostlivosti matky. Na pojednávaní nebola matka a ani právna zástupkyňa matky, takže otec nemal byť kým ovplyvnený.

14. Otec má o striedavú starostlivosť záujem iba preto, aby sa vyhol plateniu výživného. Otec v domácnosti pre syna nič nemá, iba pivo a na stole mu sedí mačka. Všetko si syn nosil z domácnosti matky do domácnosti otca. V týždni a ani cez víkend syn už u otca neprespáva. Medzi rodičmi je problematická vzájomná komunikácia, nevedia konštruktívne komunikovať.

15. K písomnému vyjadreniu k podanému odvolaniu otca, matka doložila rukou písaný text, autorom a zároveň aj pisateľom ktorého má byť mal. Y., z ktorého obsahu vyplýva, že Y. W. chce bývať u svojej maminy a ocina bude navštevovať.

16. Kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu zo strany otca písomne nevyjadril.

17. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní otca napadnutých výrokoch II. a IV, ako aj v súvisiacom výroku o náhrade trov konania, zvlášť pritom procesný postup podľa § 378 ods. 1 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario). Následne dospel súd k tomu záveru, že podané odvolanie otca nie je dôvodné a preto o ňom rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

18. Podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej iba „CSP“) odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Odvolací súd pri posudzovaní dôvodnosti podaného odvolania otca proti napadnutým výrokom prvoinštančného rozsudku dospel k tomu záveru, že podané odvolanie nie je dôvodné, pričom o ňom rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Odvolací súd poznamenáva, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, ktorý aj správne posúdil podľa ním odcitovaných ustanovení Zák. o rodine.

20. Pokiaľ ide o doplnenie návrhu matky zo dňa 11.04.2018 na rozvod manželstva, tak otec dňa 25.04.2018 na pojednávaní pred súdom prvej inštancie po doručení tohto návrhu krátkou cestou prostredníctvom vec prejednávajúcej sudkyne uviedol, že súhlasí, aby mal. Y. bol zverený do osobnej starostlivosti, pričom styk so synom nežiada upraviť. Čo sa týka výšky výživného, otec uviedol, že maloletému zriadil účet, na ktorý mu mesačne ukladá po 50 eur.

21. Na margo tvrdení otca o jeho nedostatočnom ovládaní slovenského jazyka, odvolací súd poznamenáva, že tieto tvrdenia považuje za účelové. Otec v priebehu celého súdneho konania pred prvoinštančným súdom vôbec nepožiadaval o ustanovenie tlmočníka z jazyka maďarského do jazyka slovenského a opačne, z dôvodov náležitého neovládania slovenského jazyka. Takisto tomu nenasvedčuje ani obsah výsluchu otca, ako účastníka konania v zápisnici o pojednávaní pred OS Levice dňa 25.04.2018.

22. V súvislosti s určením výšky výživného otcovi na mal. Y. W., nar. XX.XX.XXXX súd prvej inštancie správne prihliadol na vek tohto dieťaťa (11 rokov), to že navštevuje druhý stupeň základnej školy, základnú umeleckú školu v odbore hra na klavír a spev, kde matka synovi platí poplatok polročne 100 eur. Takisto matka platí týždenne za doučovanie slovenského jazyka a matematiky pre mal. Y. sumu 20 eur.

23. Výšku výživného v sume 100 eur počnúc od právoplatnosti rozvodového rozsudku určil súd otcovi správne, predovšetkým s poukazom na výšku jeho netto príjmu (cca 520 eur), ako aj počet vyživovacích povinností (iba k tomuto dieťaťu). V tejto súvislosti, ako aj s prihliadnutím na odvolacie dôvody podaného odvolania otca, odvolací súd poznamenáva, že výživné má v zmysle § 62 ods. 5 Zák. o rodine prednosť pred inými výdavkami rodičov a takisto aj dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov (§ 62 ods. 2 Zák. o rodine). V prípade výživného zo strany matky, súd prvej inštancie správne podotkol, že jej náležitá osobná starostlivosť o dieťa, ktorému matka zároveň zabezpečuje bývanie a ďalšie potreby v dostatočnej miere bude vyvažovať otcom platené výživné v sume 100 eur mesačne, od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva.

24. Aj samotný kolízny opatrovník s poukazom na predchádzajúce súhlasné stanovisko otca ohľadne úpravy rodičovských práv a povinností k mal. Y. W., navrhol toto dieťa zveriť do starostlivosti matky, otcovi určiť výživné v sume 80 eur mesačne, prihliadajúc pritom na jeho zárobkové schopnosti a možnosti. K pôvodne obidvoma rodičmi navrhovanej verzii striedavej osobnej starostlivosti o mal. Y. W. na čas po rozvode sa súd prvej inštancie správne nepriklonil s poukazom na zmenu návrhu matky na rozvod manželstva, s ktorou nakoniec súhlasil aj otec mal. dieťaťa. Výlučná osobná starostlivosť zo strany matky nad týmto dieťaťom na čas po rozvode je potrebná aj preto, aby bola zabezpečená náležitá starostlivosť o dieťaťa aj po jeho návrate zo školy, čo je podľa názoru odvolacieho súdu a takisto aj prvoinštančného súdu z kvalitatívneho hľadiska lepšie zabezpečené u matky (v jej výchovnom prostredí), ako je tomu vo výchovnom prostredí otca.

25. O náhrade trov tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

26. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).